

Bemærkninger til lovforslaget.

Siden 1902 har der i henhold til særlig lovgivning været ydet statsstøtte til kortvarige landbrugskursus og kursus i landbrugets bierhverv.

Efter den nugældende lov — lov nr. 100 af 8. maj 1908 om statstilskud til landbrugskursus — kan der anvendes

a) indtil 5 000 kr. årlig til uddannelse af trængende landvæsenselever hos praktiske landbrugere (§ 1),

b) indtil 50 000 kr. årlig til understøttelse af ubemidlede deltagere i landbrugskursus og kursus i landbrugets bierhverv afholdt på dertil af landbrugsministeren godkendte skoler (§ 2) samt

c) indtil 15 000 kr. årlig til understøttelse af ubemidlede deltagere i såkaldte vandrende landbrugskursus og husholdningskursus (§ 3).

Fordelingen af de under b) og c) omhandlede understøttelser foretages inden for hver landsdel af et udvalg på 3 medlemmer, hvoraf formanden vælges af landbrugsministeren, medens de 2 andre medlemmer vælges af henholdsvis landsdelens samvirkende landboforeninger (på Bornholm af Bornholms landøkonomiske Forening) og de samvirkende husmandsforeninger i landsdelen. Fordelingen af bevillingerne mellem de enkelte landsdele foretages af landbrugsministeren.

Udgifterne til kursusudvalgenes virksomhed, herunder dagpenge og befordringsgodtgørelse til udvalgenes medlemmer, bevilges på de årlige finanslove.

Da bestemmelserne i loven af 1908, som det fremgår af det efterfølgende, i forskellige henseender må anses for utidssvarende, og da en ajourføring af grundlaget for den nuværende tilskudsordning også af andre grunde må anses for ønskelig, har landbrugsministeriet efter forhandlinger med kursus-

udvalgene, De samvirkende danske husmandsforeninger og De samvirkende danske landboforeninger udarbejdet nærværende forslag til en ny lov om statstilskud til landbrugskursus m. m.

Medens der har været stigende behov for tilskud til de af lovens §§ 2 og 3 omfattede kursus, er der ikke længere noget grundlag for at opretholde bestemmelsen i § 1 om støtte til uddannelse hos praktiske landbrugere, idet der gennem en lang årrække ikke har været indgivet andragende om tilskud til dette formål. Bevilling hertil har senest været optaget på finansloven for 1931-32.

Det ved 1908-loven fastsatte maksimum for bevillingerne til skolekursus, 50 000 kr. årlig, har været uændret siden lovens ikrafttræden. Derimod har maksimum for bevillingerne til vandrende kursus og husholdningskursus med hjemmel i de årlige bevillingslove siden finansåret 1943-44 været forhøjet med 13 000 kr. til 28 000 kr.

Ud over de i henhold til loven af 1908 bevilgede midler har der af landbrugsministeriets andele i landbrugslotteriets overskud gennem adskillige år været ydet tilskud til kursusunderstøttelser. Disse tilskud har været anvendt efter samme retningslinier som angivet i loven. Den af landbrugslotteriets midler ydede støtte til kursusarbejdet vil for 1959-60 udgøre 172 000 kr., og den samlede årlige tilskudsydelse til dækning af kursusudgifter beløber sig således til 250 000 kr., hvortil kommer de til dækning af kursusudvalgenes administrationsudgifter bevilgede beløb.

Gennem de sidste 3 år har der af landbrugsministeriet været stillet følgende beløb til rådighed for det omhandlede kursusarbejde:

Til understøttelser		Ialt	Til dækning af administrationsudgifter
Af statskassen (bevillingstal)	Af lotterimidlerne		(regnskabstal)
kr.	kr.	kr.	kr.
1956-57 . . .	78 000	112 600	17 591
1957-58 . . .	78 000	137 800	18 215
1958-59 . . .	78 000	156 000	18 638

Selv om bevillingerne i henhold til loven af 1908 som nævnt er blevet suppleret med tilskud af landbrugslotteriets overskud, må de nuværende beløbsgrænser anses for utilstrækkelige, idet der er behov for væsentlig større støtte til kursusarbejdet, end de nuværende bevillinger og de af lotteriets overskud til rådighed værende beløb tillader. Det er således

ikke muligt med de nuværende tilskud at afholde så mange kursus, som landbo- og husmandsforeningerne kunne ønske, lige så lidt som udgifterne ved de afholdte kursus kan dækkes i det omfang, som det må anses for ønskeligt. Det i loven fastsatte maksimum for statens årlige tilskudsydelse foreslås derfor forhøjet fra 78 000 kr. til 200 000 kr. De af